

EHDOTUS VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI ILMOITUKSENVARAISISTA ELÄINSUOJISTA

1 Esityksen pääasiallinen sisältö

Asetuksessa säädettäisiin ilmoituksenvaraisten eläinsuojien yleisistä ympäristönsuojeluvaatimuksista ja sijainninhjauksesta. Asetus sisältäisi eläinsuojien ja lannan varastointitilojen sijoittamisen vähimmäisetäisyydet häiriintyviin kohteisiin sekä vähimmäisetäisyyksistä poikkeamisen edellytyksistä eräissä tilanteissa. Lisäksi asetus sisältäisi säännöksiä eräiden hajupäästöjen rajoittamisesta, lannan hyödyntämisestä, eräiden jätevesin käsittelystä, rehujätteiden ja kuolleiden eläinten käsittelystä sekä toiminnan seurannasta ja raportoinnista.

2 Tavoitteet ja keskeinen sisältö

Ehdotuksen tavoitteena on sujuvoittaa ilmoituksenvaraisten eläinsuojien ilmoitusten käsittelyä yleisessä ilmoitusmenettelyssä säätämällä asetuksella eläinsuojien vakiintuneista ja yleisistä ympäristönsuojeluvaatimuksista, jotka nyt on ratkaistu ympäristölupamenettelyssä jokaiselle eläinsuojalle erikseen annetuilla lupamääräyksillä. Tavoitteena on lisäksi yhdenmukaistaa valtakunnallisesti eläinsuojien keskeiset ympäristönsuojeluvaatimukset ja siten lisätä niitä koskevaa ennakoitavuutta.

2.1 Valtuussäännökset

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 9 §:n mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä koskevien velvollisuuksien täsmentämiseksi tarkempia säännöksiä mm. päästöistä ympäristöön ja viemäriverkostoon, päästöjen ja niiden haitallisten vaikutusten ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöjen kieltämisestä, ilmoituksenvaraisten toimintojen päästöjen ja päästöraja-arvojen tarkkailusta, ilmoituksenvaraisten toimintojen harjoittajien velvollisuudesta toimittaa päästöjä ja niiden vaikutuksia koskevia tietoja valtioneuvoston asetuksessa säädettävälle viranomaiselle, ilmoituksenvaraisten toimintojen harjoittajien velvollisuudesta toimittaa tietoja valtioneuvoston asetuksessa säädettävälle viranomaiselle toiminnassa käytettävistä raaka-aineista, polttoaineista ja muista kemikaaleista, toiminnassa syntyvistä jätteistä sekä toiminnassa käsitellyistä jätteistä, vaadittavasta asiantuntemuksesta eri ilmoituksenvaraisissa toiminnoissa ja lietteen ympäristöön päästämisen tai sijoittamisen rajoittamisesta taikka ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavan lietteen ympäristöön päästämisen tai sijoittamisen kieltämisestä.

Ympäristönsuojelulain 10 §:n 1 momentin mukaan sen lisäksi mitä 9 §:ssä säädetään, valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkempia säännöksiä mm. toiminnan sijoittumisen ympäristönsuojeluvaatimuksista ja edellytyksistä eri alueilla sekä haittojen ehkäisemiseksi tarpeellisista etäisyysvaatimuksista, päästöjen ja niiden leviämisen ehkäisemiseksi, onnettomuuksien tai niiden vaaran ehkäisemiseksi ja energiatehokkuuden turvaamiseksi käytettävistä mene-

telmistä, laitteista, rakennuksista ja rakennelmista, toiminnan laajuudesta ja toiminta-ajoista sekä jätehuollosta.

Ympäristönsuojelulain 154 b §:ssä säädetään talousjätevesien perustason puhdistusvaatimuksesta sekä mahdollisuudesta antaa valtioneuvoston asetuksella tarkempia säännöksiä talousjätevesien perustason puhdistusvaatimuksen mitoitusperusteista ja menetelmistä.

Ympäristönsuojelulain 156 §:ssä säädetään talousjätevesien käsittelyjärjestelmästä ja kriteereistä käsittelyjärjestelmän soveltuvuuden arviointiin kohteena olevalle kiinteistölle sekä velvollisuudesta suunnitella, rakentaa ja ylläpitää järjestelmää siten, että perustason puhdistusvaatimus täyttyy. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä jätevesijärjestelmän suunnittelusta, käytöstä ja huollosta.

3 Ehdotuksen vaikutukset

3.1 Taloudelliset- ja viranomaisvaikutukset

Ilmoitusmenettelyyn siirrettäväksi ehdotettuja eläinsuojia on tällä hetkellä noin 3 800 lukuun ottamatta turkistarhoja, direktiivikokoluokan eläinsuojia sekä suurimpia nautatiloja, jotka jäisivät edelleen lupamenettelyn piiriin. Ilmoitusmenettelyyn siirtyminen tapahtuisi vaiheittain siten, että nykyisten luvanvaraisten toimintojen ympäristöluvut olisivat voimassa ja niitä valvottaisiin siihen saakka, kunnes toiminnassa tapahtuisi ilmoitusmenettelyn vireille tuloa edellyttävä muutos. ELY-keskusten valvomat ilmoitusmenettelyn soveltamisalaan kuuluvat n. 650 eläinsuojaa siirtyisivät kuntien valvotavaksi siirtymäajan jälkeen 1.1.2020 lukien.

Suurin osa ilmoitusmenettelyyn siirrettäviksi ehdotetuista eläinsuojista (n. 3100) kuuluu kuntien toimivaltaan. Kunnan ympäristölupamaksu ja muihin päätöksiin liittyvä maksu määräytyy kunnan taksan mukaan tai tapauskohtaisesti viranomaisen käyttämän työajan mukaan. Molemmissa tapauksissa hinta määräytyy viime kädessä viranomaisen työmäärän tai siitä tehdyn arvion mukaan. Kunnan maksut voivat vastata enintään päätöksen kunnalle aiheuttamia kokonaiskustannuksia. Jos viranomaisen työmäärä kevenee ilmoitusmenettelyyn siirryttäessä, tämän tulisi näkyä ilmoituksen pienempänä käsittelymaksuna nykyiseen lupamenettelyyn verrattuna.

Vuonna 2015 aluehallintovirastoissa annettiin yhteensä 72 päätöstä sellaisille eläinsuojille, jotka olisivat siirtymässä ilmoitusmenettelyyn. Työaikaa näistä 66 päätökseen kului yhteensä noin 5 400 henkilötyötuntia ja yhteen lupapäätökseen kului keskimäärin 82 henkilötyötuntia. Valtion viranomaiselle aiheutuva työkustannus on näin ollen keskimäärin 3 742 euroa. Laskelma perustuu vuonna 2015 ratkaistuihin lupapäätöksiin, niiden jakautumiseen kahteen maksuluokkaan sekä arvioituun työmäärään ja yhteen lupapäätökseen aluehallintovirastojen käyttämään keskimääräiseen tuntipalkkaan, kun on käsitelty uutta toimintaa koskevia hakemuksia ja toiminnan muutoksia, joista peritään alennettuja käsittelymaksuja.

Aluehallintovirastot perivät maksuasetuksen mukaisia käsittelymaksuja edellä mainituista päätöksistä yhteensä noin 290 000 euroa, jonka verran ilmoitusmenettelyyn siir-

tyminen pienentäisi laskennallisesti aluehallintovirastojen maksukertymää eläinsuojaluvista vuoden aikana. ELY-keskuksista saadun tiedon mukaan työaikaa ilmoitusmenettelyyn siirrettävien eläinsuojien valvontaan käytettiin 4,15 henkilötyövuotta ja näistä perittiin valvontamaksuja 72500 euroa vuonna 2016.

Valtiolta kuntien toimivaltaan siirrettäväksi esitettävien eläinsuojien määräksi arvioidaan 650. Kunnan myöntämän eläinsuojan uuden toiminnan lupapäätöksen keskimääräinen laskennallinen kustannus viranomaiselle on 1 156 euroa ja työaikaa kuluu noin 33 henkilötyötuntia. Euromääräinen erotus valtion ja kuntien kustannusten välillä johdetaan eroista käsittelyn vaatimassa keskimääräisessä työajassa ja virkamiesten palkkatasossa. Tähän vaikuttaa myös kuntien päätösvalta maksutaksoista.

Maatalouden rakennemuutoksesta johtuen tilakoot kasvavat samalla kuin tilojen määrä vähenee, minkä seurauksena osa tällä hetkellä ilmoitusmenettelyyn soveltuvista eläinsuojista säilyisi jatkossakin luvanvaraisina tuotannon laajentuessa.

Yritysvaikutukset

Toimialakohtainen asetus ja ehdotettuun menettelyyn liittyvä ilmoituksen käsittelyn enimmäisaika toisi yrityksille ennakoitavuutta ja todennäköisesti nopeuttaisi investointien aikataulua. Toiminnan aloittamislupa, vaikka viranomaisen ei ole käsitellyt ilmoitusta määräajassa, helpottaisi yritysten toiminnan suunnittelua. Toisaalta se lisäisi yrityksen riskiä tilanteessa, jossa toiminta on aloitettu ennen päätöksen lainvoimaa ja siitä valitettaisiin hallinto-oikeuteen. Yritysten kannalta positiivisena vaikutuksena olisi, että ilmoitusmenettelyn käsittelymaksu olisi todennäköisesti hieman nykyistä lupamaksua alempi.

Ilmoitusmenettely voisi pienentää yrittäjän hallinnollisia kustannuksia menettelyn nopeutumisen sekä alempien käsittelymaksujen kautta. Lisäksi niiden toimintojen käsittelymaksut, jotka siirtyisivät valtiolta kuntaan voivat myös muuttua. Kuntien taksat eläinsuojien osalta ovat merkittävästi aluehallintovirastoja alempia, joten toiminnan siirtyminen kunnan toimivaltaan todennäköisesti laskisi käsittelymaksua nykyiseen aluehallintoviraston lupamaksuun verrattuna.

Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Eläinsuojien yleiseen ilmoitusmenettelyyn siirtymisen merkittävimmät vaikutukset liittyvät viranomaisten toimivaltasuhteisiin suunniteltuihin muutoksiin ja niiden myötä työn vähenemiseen valtion viranomaisissa ja lisääntymiseen kunnissa. Tehtävien siirtymisen myötä myös niihin liittyvät käsittely- ja valvontamaksut siirtyvät kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Toimintojen siirtäminen luvanvaraisuudesta ilmoitusmenettelyyn ei kuitenkaan tarkoittaisi välittömiä muutoksia jo ympäristöluvan omaaviin toimintoihin. Jo myönnetty ympäristöluvut jäisivät toistaiseksi sellaisinaan voimaan. Kun näissä toiminnoissa olisi tapahtumassa luvan muuttamista edellyttävä muutos, toiminnanharjoittaja tekisi luvan sijasta ilmoituksen toiminnan muutoksesta toimivaltaiselle viranomaiselle. Ilmoitusmenettelyssä viranomaisen laatisi toimintaa koskevan päätöksen, joka kumoaisi ja korvaisi voimassa olevan luvan.

Viranomaiset käyttävät työaikaa luvan käsittelyn lisäksi toiminnan jälkivalvontaan. Ilmoitusmenettelyyn siirrettävät toiminnot säilyisivät valvontasuunnitelmissa, joten siirtämisellä ei todennäköisesti olisi merkittäviä vaikutuksia valvonnan voimavarojen kohdentamiseen, vaikkakin paikallisella tasolla muutokset voivat olla suuriakin. Valtiolta kuntiin siirrettäviksi esitetyt eläinsuojat ovat lähtökohtaisesti suurempia kuin kuntien toimivaltaan nykyisin kuuluvat eläinsuojat, minkä johdosta kunnat todennäköisesti joutuisivat priorisoimaan siirtyvät kohteet valvontasuunnitelmissaan ja ohjelmissaan. Myös ELY-keskusten valvontasuunnitelmat ja -ohjelmat pitäisi päivittää uuden tilanteen mukaisiksi.

Pienissä kunnissa henkilövoimavarojen puute voi olla haaste käsittelyaikavaatimuksen vuoksi, jonka seurauksena myös kunnan viranomaiset mahdollisesti joutuisivat priorisoimaan ilmoitusten käsittelyä lupahakemusten käsittelyn ja muiden tehtävien kustannuksella. Ilmoitusmenettelyyn siirrettävät toiminnot säilyisivät entiseen tapaan valvontasuunnitelmissa, mutta valtiolta kunnille siirrettävien toimintojen liittäminen valvontasuunnitelmiin lisäisi alkuvaiheessa viranomaisen työtä.

Ilmoituksenvaraisen toiminnan ympäristönsuojelun vähimmäisvaatimukset säätävä asetus selkeyttäisi toiminnanharjoittajien ja viranomaisten menettelyjä ja kuntien viranomaisten työtaakan ilmoitusmenettelyssä voitaisiin arvioida jonkin verran kevenevän nykyiseen lupamenettelyyn verrattuna tiettyjen harkinnanvaraisten asioiden muuttuessa säädöspohjaisiksi.

3.2 Ympäristövaikutukset

Eläinsuojien ympäristövaikutukset liittyvät ravinnepäästöihin, hajuun, meluun, pölyyn, toiminnassa syntyviin sivutuotteisiin, jätteisiin, jätevesiin, ilmapäästöihin (ammoniakki-, metaani- ja typpioksiduulipäästöt) sekä toiminnan järjestämisessä aiheutuvasta liikenteeseen. Aiemmin ympäristölupamenettelyssä on annettu tarpeelliset määräykset ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ja ratkaistu toiminnan sijoituspaikka. Ympäristölupien sisältämät keskeisimmät lupamääräykset ovat olleet vakiintunutta käytäntöä. Jatkossa eläinsuojien sijoittumisesta ja vakiintuneista määräyksistä säädettäisiin asetuksella. Normiohjaukseen siirtymällä huolehdittaisiin siitä, että ympäristönsuojelun taso ei ilmoitusmenettelyyn siirryttäessä heikkene vaan kotieläintuotantoa koskevien ympäristönsuojelun tavoitteiden toteutuminen varmistettaisiin vastaavalla tasolla kuin aiemmin lupamenettelyssä. Normiohjauksella vahvistettaisiin myös ympäristönsuojelun vaatimusten yhdenmukaisuutta. Eläinsuojissa syntyvän lannan varastoinnista, peltolevityksestä ja käytettävistä typpimääristä on säädetty valtioneuvoston asetuksella (1250/2014) eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta.

Haju liittyy olennaisesti eläinsuojien toiminnan luonteeseen, mutta toiminnasta ei saa aiheutua kohtuutonta hajuhaittaa. Tämän vuoksi asetuksessa on keskeistä säätää eläinsuojan sijoittamisen vähimmäisetäisyyksistä häiriintyviin kohteisiin, kuten asuinrakennuksiin. Lisäksi asetuksessa annettaisiin etäisyysvaatimukset, jotka ohjaavat sitä, kuinka lähelle vesistöjä eläinsuoja voi sijoittaa. Asetuksen etäisyysvaatimukset perustuvat viimeisimpiin tietoihin eläinsuojien hajusta ja tehtyihin eläinsuojien hajun leviämisen mallinnuksiin. Etäisyysvaatimuksia verrattaessa aiempaan ohjeelliseen etäisyyskäyrään, etäisyysvaatimukset ovat eläinlajista riippuen hieman lyhy-

emmät, kuitenkin samansuuntaiset kuin viime vuosina ympäristöluvuissa hyväksytyt eläinsuojien sijoittamisetäisyydet. Eläinsuojien haju- ja ilmapäästöjen rajoittamiseksi lietesäiliöt olisi täytettävä nestepinnan alapuolelta tai muutoin siten, että täytöstä ei aiheudu ympäristöön kohtuutonta hajuhaittaa. Tämä on pitkään ollut vakiintunutta käytäntöä uusien lietesäiliöitä rakennettaessa ja vaatimus on kirjattu ympäristölupiin säännönmukaisesti.

Ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 11 §:n mukaan eläinsuojaa koskevassa lupahakemuksessa on oltava selvitys lannan ja virtsan levitykseen käytettävissä olevasta alueesta ja sen pinta-alasta. Ympäristölupahakemuksen yhteydessä on tarkastettu, että eläinsuojassa syntyvää lantaa varten on olemassa riittävästi lannan levitykseen soveltuvaa peltoa tai lannalle on oltava jokin muu toimituspaikka. Ympäristöluvuissa on säännöllisesti määrätty, kuinka paljon lannan levitysalaa on oltava, jotta lanta voidaan levittää pelloille siten, että maan fosforipitoisuus ei nouse liian korkeaksi. Lupaharkinnassa lannan levitysalaa on aiemmin tarkasteltu eläinsuojien ympäristönsuojeluohjeessa olleen taulukon pohjalta. Vastaava vaatimus siirretään ilmoitusmenettelyyn ja riittävän peltoalan vaatimus säilyisi vastaavana kuin tähän saakka ohjeistuksen mukainen vaatimus. Vaatimuksella toteutetaan myös Suomen Helcom-sitoumusta lannassa peltoon levitettävien ravinteiden osalta. Jatkossa vaatimus koskisi eläinsuojan tosiasiallista toiminnassa oloaikaa. Toiminnanharjoittajan tulisi tarvittaessa pystyä osoittamaan valvontaviranomaiselle, että käytössä on riittävästi lannan levitykseen soveltuvaa peltopinta-alaa tai lanta on toimitettu hyödynnettäväksi muualla.

Eläinsuojissa ja erityisesti maidontuotantotiloilla muodostuu pesuvesiä ja meijeriin kelpaamatonta maitoa. Ilmoitusmenettelyssä uuden ja laajentavan eläinsuojan jätevesien käsittelyä sääntelee valtioneuvoston asetus talousjätevesien käsittelystä vesi- ja viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla. Asetuksella säädettäisiin siitä, että ilmoituksenvaraisissa eläinsuojissa wc-vesiä ja ympäristölle haitallisia aineita sisältämättömät maitohuoneen pesuvedet voidaan myös ohjata lietesäiliöön ja käyttää pelloilla lannoitteena vastaavasti kuin ympäristölupapäätöksissä on yleisesti määrätty. Valtioneuvoston asetuksen (592/2010) nautojen suojelusta mukaan lypsy- ja hiehojen tulee kesäaikana päästä laitumelle tai niille on järjestettävä muu tarkoituksenmukainen tila (jaloittelualue). Valtioneuvoston asetuksen (1250/2014) eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta mukaan jaloittelualueita on hoidettava siten, ettei pinta- ja pohjavesiin aiheudu ravinnepestöjä. Nyt annettavassa asetuksessa säädettäisiin täsmällisemmin, että jaloittelualueen ravinnepestöiset valumavedet eivät saisi valua hallitsemattomasti ympäristöön, vaan ne olisi kerättävä talteen ja käsiteltävä tai hyödynnettävä pellolla lannoitteena. Aiemmin ympäristöluvuissa on vakiintuneesti annettu määräykset siitä, että jaloittelualueen valumavedet tulee johtaa tiiviiseen umpikaivoon tai virtsa- tai lietesäiliöön. Lisäksi jaloittelualueiden valumavesien keräämisestä sekä käsittelystä ja hyödyntämisestä on aiemmin ohjeistettu kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeessa. Ympäristöluvuissa on yleisesti määrätty, että rehujätteet tulee varastoida kuivalantalassa tai muulla tiivispohjaisella alustalla ja ne voidaan käyttää pellolla lannoitteena. Nyt tämä lupapäätöksissä pitkään käytössä ollut ja yleisesti määrätty vaatimus siirrettäisiin asetuksen vaatimukseksi. Rehujätteet ja muut ruokinnan tähteet tulisi varastoida siten, ettei varastoinnissa aiheudu ravinnepestöjä pinta- ja pohjavesiin, epäsiisteyttä, hajua tai muuta haittaa ympäristölle.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1374/2004) eläimistä saatavien sivutuotteiden hävittämisestä syrjäisillä alueilla sekä kuolleiden lemmikkieläinten hävittämisestä mukaan eläinlajikohtaisesti määritellyillä syrjäisillä alueilla yksittäisiä eläimiä voidaan haudata, jos hautaaminen ei aiheuta terveyshaittaa, maaperän tai pohjaveden pilaantumisvaaraa tai muutakaan haittaa ympäristölle. Eläinten yksittäisten ruhojen säilyttämisestä, hautaamisesta, hautauspaikasta ja hautaamisen ympäristönsuojeluvaatimuksista on aiemmin voitu määrätä ympäristöluvissa. Ilmoitusmenettelyyn siirryttäessä kuolleiden eläinten varastoinnin ja hautaamisen ympäristövaatimuksista säädettäisiin asetuksella.

Ympäristönsuojelun tason ei arvioida heikentyvän, koska ilmoitusmenettelyyn siirrettävät toiminnot säilyvät ennakkovalvonnassa ja asetuksessa säädetään aiemmin ympäristölupien lupamääräyksillä ratkaistuista keskeisistä ympäristönsuojeluvaatimuksista sekä eläinsuojien sijoittamisen vähimmäisetäisyyksistä hajusta häiriintyviin kohteisiin. Ilmoituksen johdosta annettavassa toiminnan sallivassa ilmoituspäätöksessä viranomaisen on asetuksessa säädettyjen keskeisten ympäristönsuojeluvaatimusten lisäksi annettava tarvittavat pilaantumista ehkäisevät määräykset, jotta toiminnasta ei aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa ympäristönsuojelulain 115 d §:n 2 momentissa tarkoitettuja haittoja ja seurauksia tai niiden vaaraa. Lisäksi eläintenpidossa muodostuvan lannan levittämisen, käsittelyn ja varastoinnin ympäristönsuojeluvaatimuksista säädetään jo nitraattiasetuksessa.

4 Asian valmistelu

Asetus on valmisteltu työryhmässä, jossa edustettuina olivat ympäristöministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, Etelä-Suomen Aluehallintovirasto, Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Kuntaliitto, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusjärjestö MTK ry ja Suomen luonnonsuojeluliitto ry. Työryhmän toimikausi oli 15.3.2017 – 30.4.2018. Asetusluonnos toimitettiin lausunnoille 7.6.2018 (lausuntoaika 31.8.2018 saakka) ja siitä annettiin yhteensä 82 lausuntoa. Asetukseen tehtiin eräitä muutoksia lausuntojen ja laintarkastuksen kommenttien perusteella. Keskeisin muutos on asetukseen lisätty pykälä koskien mahdollisuutta poiketa asetuksessa säädetystä eläinsuojan sijoittamisen vähimmäisetäisyyksistä eräissä tilanteissa.

5 Asetuksen voimaantulo

Asetus ehdotetaan tulevan voimaan 1.2.2019.

6 Ehdotuksen yksityiskohtaiset perustelut

1 §. Soveltamisala

Asetusta sovellettaisiin sellaisten eläinsuojien rakentamiseen, laajentamiseen ja toimintaan, joista on ympäristönsuojelulain (527/2014) 115 a §:n nojalla tehtävä ilmoitus. Ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvista eläinsuojista säädetään ympäristönsuojelulain liitteessä 4 (ilmoituksenvaraiset toiminnot). Ilmoitusmenettelyä ei kuitenkaan sovellettaisi eläinsuojiin, jotka ovat aina luvanvaraisia ympäristönsuojelulain 27 §:n 2 momentin perusteella (toiminnasta saattaa aiheutua vesistön pilaantumista eikä ky-

se ole vesilain mukaan luvanvaraisesta hankkeesta, jätevesien johtamisesta saattaa aiheutua ojan, lähteen tai vesilain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitetun noron pilaantumista tai toiminnasta saattaa ympäristössä aiheutua eräistä naapuruuksuhteista annetun lain (26/1920) 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasi- tusta). Ilmoitusmenettelyä ei myöskään sovellettaisi sellaiseen hankkeeseen, johon sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) 3 §:n 2 momentin nojalla.

Ympäristönsuojelulain laitoslue- telossa (liite 1) ja ilmoituksenvaraisten toimintojen lue- telossa (lain uusi liite 4) tarkoitettuun toimintaan sekä niitä vähäisempään toiminta- taan olisi oltava jatkossakin ympäristölupa lain 28 §:n nojalla, jos toiminta sijoitetaan tärkeälle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalle pohjavesialueelle ja toi- minnasta voi aiheutua pohjaveden pilaantumisen vaaraa.

Asetusta sovellettaisiin uusiin ja laajennettaviin eläinsuojoi- in, joista olisi tehtävä kirjallinen ilmoitus ympäristönsuojelulain 115 a §:n nojalla.

2 §. Vähimmäisetäisyydet

Eläinsuojan, eläinsuojan laajennusosan ja lannan varastointitilan sijoittamisen vä- himmäisetäisyyden määrittelyyn lähimmästä hajusta häiriintyvistä kohteesta sovel- lettaisiin liitteen 1 vähimmäisetäisyystaulukoita 1 – 6. Liite sisältää eläinsuojan sekä lannan varastointitilan vähimmäisetäisyydet eläinlajin, eläinmäärän ja lannankäsitte- lymenetelmän mukaan jaoteltuna. Vähimmäisetäisyys koskisi uutta eläinsuojarakennusta ja uutta lannan varastointitilaa sekä toiminnassa olevan eläinsuojan laajennusosaa. Siten laajennettaessa eläinsuojaa toiminnassa oleva vanha eläinsuoja voisi aina jatkaa toimintaa nykyisellä sijaintipaikalla, mutta asetuksen vähimmäisetäisyys koskisi eläinsuojan laajennusosaa. Toiminnassa olevan eläinsuojan eläinten muodostama hajukuorma huomioitaisiin kuitenkin laajennusosan vähimmäisetäisyydessä laskemalla sen ja laajennusosan eläinyksiköt yhteen ja laajennusosan vähimmäisetäisyys häiriintyvistä kohteesta määräytyisi yhteenlasketun kokonaiseläinyksikkömäärän perusteella. Laskentatavalla turvattaisiin jo toiminnassa olevan eläinsuojan toiminnan jatkuvuus nykyisellä sijaintipaikalla. Samalla kuitenkin pyrittäisiin varmistamaan myös haitankärsijöiden oikeusturva huomioimalla laajennusosan sijoittamisen vähimmäisetäisyydessä tilan kaikkien eläinten muodostama hajukuorma.

Vähimmäisetäisyydet mitattaisiin eläinsuojarakennuksen- ja lannanvarastointirakennuksen ulkoseinästä häiriintyvän kohteen rakennuksen ulkoseinään.

Toiminnanharjoittaja laatisi esityksen sijaintipaikasta asetuksen liitteenä olevan etäisyystaulukon perusteella ja viranomaisen tarkistaisi, täyttääkö ehdotettu sijaintipaikka asetuksen vaatimukset.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin useita eri eläinlajeja sisältävän eläinsuojarakennuksen sijoittamisen vähimmäisetäisyydestä sekä vähimmäisetäisyyksistä tilanteissa, joissa eläimiä kasvatetaan tilalla erillisissä eläinsuojarakennuksissa.

Useita eri eläinlajeja sisältävän eläinsuojan vähimmäisetäisyys määräytyisi sen eläinlajin perusteella, jonka eläinmäärän perusteella saatava etäisyystaulukon mukainen vähimmäisetäisyys on suurin. Jotta eläinsuojan muiden eläinten muodostaman haju-

kuorma, tulisi otetuksi huomioon vähimmäisetäisyydessä, laskettaisiin eläinsuojan kaikkien eläinten muodostamat eläinyksiköt yhteen. Vähimmäisetäisyys määräytyisi eläinsuojan kokonaiseläinyksikkömäärän perusteella suurimman vähimmäisetäisyyden muodostaman eläinlajin etäisyystaulukosta laskien. Esimerkiksi, jos eläinsuojassa olisi 80 lypsylehmää ja 600 lihasikaa niiden muodostamien eläinyksikkömäärien (864 lypsylehmät ja 600 lihasiat) perusteella eläinsuojan etäisyysvaatimukseen sovellettaisiin etäisyystaulukkoa 1. Jotta myös lihasikojen muodostama hajukuorma huomioitaisiin vähimmäisetäisyydessä, laskettaisiin eläinyksikkömäärät 864 ja 600 yhteen ja niiden muodostama kokonaiseläinyksikkömäärän (1464) perusteella etäisyystaulukon 1 mukainen vähimmäisetäisyys olisi 100 – 300 metriä riippuen tilalla käytettävästä lannankäsittelyjärjestelmästä.

Tilanteessa, jossa tilalla on useita eri eläinlajeja omissa erillisissä eläinsuojissa, uusien eläinsuojien ja uusien laajennusosien sijoittamiseen sovellettaisiin sen eläinlajin vähimmäisetäisyystaulukkoa, jonka perusteella etäisyys on suurin. Tällöin kuitenkin huomioon otettaisiin, huomioiden kuitenkin tilan kaikkien, myös toiminnassa olevien eläinsuojien muodostama kokonaiseläinyksikkömäärä, samalla tavalla kuin laskettaessa vähimmäisetäisyyttä, silloin kun eläinsuojarakennuksessa on useita eri eläinlajeja. Saatua vähimmäisetäisyyttä sovellettaisiin tilan uusien eläinsuojien ja eläinsuojien laajennusosien sijoittamiseen.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin erilaisten hajupäästöjä vähentävien tekniikoiden huomioimisesta eläinsuojien vähimmäisetäisyyksien määrittämisessä. Tilalla, jossa käytetään useita erilaisia hajupäästöjä vähentäviä tekniikoita, vähimmäisetäisyys määräytyy etäisyystaulukon sen sarakkeen mukaan, jonka perusteella etäisyys on suurin.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin, että liitteen 1 vähimmäisetäisyyksiä ei sovellettaisi ympärivuotisesti ulkona kasvatettavien eläinten säänsuojiiin. Ympärivuotisesti ulkona kasvatettavien eläinten säänsuoja ja pakkaamattomine orgaanisten lannoitevalmisteiden varastointitila olisi sijoitettava siten, että siitä ei aiheutuisi huomattavaa hajuhaittaa häiriintyvissä kohteissa. Ilmoituksen käsittelevä viranomainen ratkaisisi voidaanko säänsuoja sijoittaa toiminnanharjoittajan esittämälle paikalle ja antaisi ympäristönsuojelulain 115 d §:ssä tarkoitetut tarvittavat määräykset ilmoituspäätöksessä.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin eläinsuojan, eläinsuojan laajennusosan ja ympärivuotisesti ulkona kasvatettavien eläinten säänsuojan sijoittamisessa huomioitavista vähimmäisuojaetäisyyksistä vesistöihin. Uusi eläinsuoja ja eläinsuojan laajennusosa sekä ympärivuotisesti ulkona kasvatettavien eläinten säänsuoja olisi sijoitettava vähintään 50 metrin etäisyydelle vesistöä. Etäisyysvaatimus ei kuitenkaan koskisi laiduntaville eläimille tarkoitettua rantalaitumella sijaitsevaa säänsuojaa. Etäisyys vastaisi nitraattiasetuksen 4 §:ssä säädettyjä lannan ja pakkaamattomien orgaanisten lannoitevalmisteiden varastointitilojen, tuotantoeläinten jaloittelalueiden ja ulkotarhojen ruokinta- ja juottopaikkojen sijoittamisesta säädettyjä vähimmäisetäisyyksiä.

Pykälän 6 momentissa säädettäisiin toiminnallisesti eläinsuojan välittömässä yhteydessä sijaitsevan jaloittelualan sijoittamisen vähimmäisetäisyydestä häiriintyvään

kohteeseen. Vähimmäisetäisyys 100 metriä vastaisi eläinsuojalle ja lannanvarastointitilalle liitteessä 1 säädettyä vähimmäisetäisyyttä hajusta häiriintyvistä kohteesta. Eläinsuojan yhteydessä oleva jaloitteluala on säännöllisessä käytössä, jolloin sen sijoittamiselle on tarpeen asettaa vähimmäisetäisyys hajusta häiriintyvistä kohteesta.

Asetuksen liitteen sisältämien vähimmäisetäisyyksien valmistelussa on hyödynnetty ympäristöministeriön Luonnonvarakeskukselta, Suomen ympäristökeskukselta ja Ilmatieteenlaitokselta etäisyysvaatimusten valmistelua varten tilaamaan tutkimushankkeen tietoja.

3 §. *Vähimmäisetäisyydestä poikkeaminen*

Pykälässä säädetäisiin mahdollisuudesta poiketa 4 §:n 1 – 3 momentissa säädetystä vähimmäisetäisyydestä laajennettaessa toiminnassa olevaa eläinsuojaa. Poikkeamismahdollisuus ei koskisi uuden eläinsuojan rakentamista sellaiselle kiinteistölle, jossa ei ole jo toiminnassa olevaa eläinsuojaa tai lannan varastointitilaa. Poikkeaminen vähimmäisetäisyydestä olisi mahdollinen ainoastaan tilanteessa, jossa eläinsuojan ja lannanvarastointitilan laajennusosaa ei kiinteistöllä voitaisi sijoittaa muulle soveltuvalla vähimmäisetäisyydet täyttävälle paikalle ja vähimmäisetäisyyksistä poikkeaminen ei hajun leviämistä vähentävät toimenpiteet ja tekniikat sekä paikalliset olosuhteet huomioiden aiheuttaisi huomattavaa hajuhaittaa häiriintyvissä kohteessa. Käytännössä vähimmäisetäisyyksistä poikkeamiseen sovellettaisiin vastaavaa tapauskohtaista harkintaa kuin ympäristöluvanvaraisen eläinsuojan sijainninhajauksessa. Tällöin noudatetaan ympäristönsuojelulain 11 §:ssä (sijoituspaikan valinta) säädettyä ja sijoittamisessa otetaan huomioon toiminnan kokonaiskuormitus, toiminnan tavanomaisuus sijaintialueella suhteessa lähialueen maankäyttöön ja eri toimintojen yhteisvaikutus.

Poikkeamismahdollisuus eläinsuojan laajennusosan ja lannan varastointitilan laajennusosan sijoittamisessa edellyttäisi aina, että laajennusosalle ei kiinteistöllä olisi muuta soveltuvaa vaihtoehtoista sijoituspaikkaa. Vaihtoehtoisen sijoituspaikan soveltuvuuden arvioinnissa huomioitaisiin vähimmäisetäisyyksien lisäksi myös tällaisen sijoituspaikan soveltuvuus eläinsuojan toimintaedellytysten kannalta. Vähimmäisetäisyydet täyttävä vaihtoehtoinen sijaintipaikka voitaisiin arvioida eläinsuojan toimintaedellytysten kannalta soveltumattomaksi esimerkiksi sillä perusteella, että se kohtuuttomasti hankaloittaisi eläinsuojan tavanomaista toimintaa ja aiheuttaisi toiminnanharjoittajalle kohtuuttomia vaatimuksia ja kustannuksia. Etäisyydet täyttävä vaihtoehtoinen sijaintipaikka kiinteistöllä olisi myös eläinsuojan rakentamiseen soveltumaton, jos se ei täytä maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 116 §:ssä säädettyjä rakennuspaikkaa koskevia vaatimuksia. Maankäyttö- ja rakennuslain 116 §:n mukaan: ”Rakennuspaikan tulee asemakaava-alueen ulkopuolella olla tarkoitukseen sovelias, rakentamiseen kelvoinen ja riittävän suuri, kuitenkin vähintään 2 000 neliometriä. Rakennuspaikan soveliaisuutta ja kelvollisuutta harkittaessa on muun muassa otettava huomioon, ettei rakennuspaikalla ole tulvan, sortuman tai vyörymän vaaraa. Lisäksi rakennukset on voitava sijoittaa riittävälle etäisyydelle kiinteistön rajoista, yleisistä teistä ja naapurin maasta”.

Laajennettaessa eläinsuojan toimintaa olemassa oleva eläinsuoja ja muut maatilan rakennukset usein lähtökohtaisesti määrittävät laajennusosan sijoittamisen niiden lä-

heisyyteen. Tämä korostuu erityisesti intensiivisempää hoitoa ja tarkkailua vaativien eläinlajien, kuten lypsykarjan kasvattamisessa. Vaihtoehtoisen, vähimmäisetäisyyden täyttävän sijoituspaikan soveltuvuuden arvioinnissa voitaisiin huomioida myös esimerkiksi se aiheutuisiko toiminnasta kyseisellä sijaintipaikalla tosiasiallisesti enemmän haju- ja mahdollista muuta haittaa häiriintyvässä kohteessa kuin sijoittamalla eläinsuojan laajennusosa liitteen 1 vähimmäisetäisyyttä lähemmäksi häiriintyvää kohteesta. Laajennusosan sijainti kaukana toiminnassa olevasta eläinsuojasta ja siihen liittyvistä toiminnoista, kuten esimerkiksi jaloittelualueista ja lannan varastointitiloista voi lisätä merkittävästi toiminnan ympäristövaikutuksia, liikenne- ja kuljetustarpeita sekä haju- ja muuta haittaa häiriintyvässä kohteessa.

Toinen edellytys vähimmäisetäisyyksistä poikkeamiselle koskisi hajuhaittoja ehkäiseviä toimenpiteitä ja hajun leviämiseen vaikuttavia paikallisia olosuhteita. Huomioiden mahdolliset hajua vähentävät tekniset ratkaisut ja menetelmät sekä paikalliset olosuhteet, eläinsuojan toiminnasta säädetystä vähimmäisetäisyydestä poikkeavalla sijaintipaikalla ei saisi aiheutua huomattavaa hajuhaittaa häiriintyvässä kohteessa. Vastaavasti kuin ympäristölupamenettelyssä tapahtuvassa sijainninohjauksessa eläinsuojaa laajennettaessa, voitaisiin vähimmäisetäisyydestä poikkeamiseksi edellyttää myös toiminnassa olevassa eläinsuojassa tehokkaamman hajuhaittoja vähentävän tekniikan käyttöönottoa. Lisäksi poikkeamisen edellytyksiä arvioitaessa tulisi huomioidavaksi alueen eri toimintojen yhteisvaikutus. Alueella jo toimivien eläinsuojien aiheuttama hajukuorma vaikuttaisi siten edellytyksiin poiketa säädetystä vähimmäisetäisyyksistä.

Hajuhaittaan vaikuttavina paikallisina olosuhteina voitaisiin huomioida muun muassa vallitsevat tuulensuunnat, ilman lämpötila, kerrostuneisuus ja kosteus sekä ympäröivän maaston korkeuserot ja kasvillisuus.

Vastaavasti kuin ympäristölupamenettelyssä, toiminnassa olevan eläinsuojan laajentamiseen sen nykyisellä sijaintipaikalla ei välttämättä aina olisi edellytyksiä tai laajentaminen olisi mahdollista vain tietyn eläinmäärän lisäyksen rajoissa.

4 §. *Eräiden hajupäästöjen rajoittaminen*

Lannan varastoinnista aiheutuvien hajupäästöjen vähentäminen on tarpeen niiden aiheuttamien viihtyvyys- ja ympäristöhaittojen vuoksi. Lietelannan pudotus- ja pumppukaivot olisi katettava kiinteästi tai muutoin rakennettava siten, että niistä ei aiheutuisi hajuhaittaa ympäristöön.

Lietelantasäiliöt olisi täytettävä nestepinnan alapuolelta täytöstä aiheutuvien hajuhaittojen ehkäisemiseksi.

Vaatimukset koskisivat uusien ja laajentavien eläinsuojien uusien lantavarastojen pudotus- ja pumppukaivoja ja uusien lietelantasäiliöiden täyttämistä. Vaatimukset eivät koskisi ilmoitusmenettelyn soveltamisalaan kuulumattomia tilakeskuksen ulkopuolella sijaitsevia lannan varastointitiloja, eli etälantaloita.

5 §. Lannan hyödyntäminen

Pykälässä säädettäisiin lannan hyödyntämisestä. Mikäli lanta hyödynnettäisiin lannoitteena pellolla, tulisi käytön olla suunniteltua. Toiminnanharjoittajalla tulisi olla eläinsuojan toiminnan aikana käytettävissä riittävästi lannan levitykseen soveltuvaa peltopinta-alaa. Lannan levitykseen soveltuvan peltopinta-alan vaatimus koskisi ajankohtia, jolloin eläinsuoja olisi tosiasiallisesti toiminnassa ja eläintenpidosta kertyisi lantaa. Eläinsuojan todellisella eläinmäärällä tarkoitettaisiin sitä, kuinka paljon eläimiä eläinsuojassa on, ei eläinsuojan enimmäiseläinpaikkamäärää. Peltopinta-alavaatimukset perustuvat ympäristönsuojeluasetuksen 5 §:ään ja kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeeseen, jonka soveltaminen on vakiintunut kuntien ja valtion lupaviranomaisten lupamääräyksissä.

Soveltuvaa peltopinta-alaa olisivat esimerkiksi sellaiset pellot, joissa maan ravinnepitoisuus (fosforiluku) ei rajoita lannan levittämisen mahdollisuutta, joille lannan levittäminen ei aiheuta ympäristönsuojelulain 17 §:n mukaista pohjaveden pilaantumista tai sen pilaantumisvaaraa ja joilla ei muun lainsäädännön, esimerkiksi nitraattiasetuksen (1250/2014) perusteella ole levitysrajoituksia.

Riittävän peltopinta-alan laskemisessa voitaisiin huomioida muualle, esimerkiksi biokaasulaitokselle tai toiselle maatilalle hyödynnettäväksi toimitettava lanta.

6 §. Eräiden jätevesien käsittely

Pykälässä säädettäisiin käymälävesiä sisältämättömien maitohuoneen pesuvesien käsittelystä ja hyödyntämisestä silloin, kun niitä ei johdettaisi käsiteltäväksi jätevedenpuhdistamolla. Lisäksi pykälässä säädettäisiin jaloittelualueen valumavesien käsittelystä ja hyödyntämisestä.

Eläinsuojan sosiaalitulojen ja maitohuoneen jätevesien käsittelyyn sovelletaan ympäristönsuojelulain säännöksiä eikä niistä tässä asetuksessa annettaisi määräyksiä muutoin kuin, että käymäläjätevesiä sisältämättömät maitohuoneen pesuvedet voitaisiin johtaa eläinsuojan virtsa- tai lietesäiliöön, kun ne hyödynnettäisiin pellolla lannoitteena. Käymälävesiä ei voisi johtaa lietesäiliöön koska niillä on yleinen puhdistamisvelvollisuus ympäristönsuojelulain nojalla. Ympäristönsuojelulain 154 b §:ssä säädetään talousjätevesien perustason puhdistusvaatimuksesta sekä säädetään siitä, että valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä talousjätevesien perustason puhdistusvaatimuksen mitoitusperusteista ja menetelmistä. Ympäristönsuojelulain 156 §:ssä säädetään talousjätevesien käsittelyjärjestelmästä. Pykälässä säädetään kiinteistön omistajan velvollisuudesta huolehtia siitä, että kiinteistöllä on kohteeseen soveltuva talousjätevesien käsittelyjärjestelmä sekä käsittelyjärjestelmän suunnittelemisesta ja rakentamisesta siten, että perustason puhdistusvaatimus täyttyy. Lisäksi pykälässä säädetään valtuudesta antaa valtioneuvoston asetuksella tarkempia säännöksiä jätevesijärjestelmän suunnittelusta, käytöstä ja huollosta. Käymälävesiä sisältämättömien maitohuoneen pesuvesien johtaminen eläinsuojan virtsa- tai lietesäiliöön ja hyödyntäminen pellolla lannoitteena katsottaisiin 154 b §:ssä tarkoitetuksi menetelmäksi, jolla saavutettaisiin pykälässä tarkoitettu perustason puhdistusvaatimus. Maitohuoneen pesuvedet sisältävät ravinteita, joten ne olisi tarkoituksenmukaista hyödyntää pellolla lannoitteena. Maitohuoneen pesuvedet sisältävät desinfiointiaine-, pesuaine- ja maitojäämiä, mutta ne sekoittuisivat ja laimenisivat lietesäili-

össä lantaan, joka levitettäisiin peltoon. Huomioiden nitraattiasetuksessa säädetyt lannan levitystä koskevat rajoitukset, lannan sisältämät maitohuoneen pesuvedet levittyisivät lannoitteena pellolla riittävän laajalle alalle maaperään suodattumista ajatellen ja menetelmällä voitaisiin katsoa saavutettavan ympäristönsuojelulain 154 b §:ssä tarkoitettu perustason puhdistusvaatimus.

Nitraattiasetuksessa on määritelty jaloittelualue ja niistä on säädetty, että niitä on hoidettava siten, ettei ravinteita pääsee pinta- ja pohjavesiin. Jaloittelualueiden valumavedet olisi kerättävä talteen. Kerätyt valumavedet voitaisiin johtaa erilliseen umpisäiliöön tai virtsa- taikka lietesäiliöön ja hyödyntää pellolla lannoitteena. Jos jaloittelualueelta kerättäviä valumavesiä ei hyödynnettäisi pellolla lannoitteena, ne voitaisiin käsitellä esimerkiksi johtamalla kunnalliseen viemäriverkostoon, lietesäiliöön, maa- tai pakettisuodattamoon, biosuodattimeen tai panospuhdistamoon. Käsittelemättöminä niitä ei voisi johtaa ympäristöön. Vaikka se ei olisi ympäristönsuojelulain nojalla mahdollista nytkään asiasta kuitenkin säädettäisiin asetuksessa informatiivisen säännöksen muodossa.

7 §. Rehujätteiden käsittely

Rehujätteiden ja muiden ruokinnan tähteiden varastoinnista ja käsittelystä ei saisi aiheutua ravinnepestäjä pinta- tai pohjavesiin eikä ympäristön epäsiisteyttä eikä hajua tai muuta ympäristöhaittaa.

8 §. Kuolleiden eläinten käsittely

Kuolleet eläimet olisi varastoitava tiivispohjaisella alustalla ja tarkoitukseen soveltuvassa paikassa siten, että siitä ei aiheutuisi haittaa ympäristölle. Mikäli kuolleita eläimiä varastoitaisiin vähintään kolme vuorokautta, tulisi siihen käytetyn tilan olla jäädytetty, tai tilan lämpötilan tulisi olla riittävän matala, jotta raadot eivät pilaantuisi. Eviran ohjeistuksen mukaan suositeltava säilytyslämpötila on 0 – 6 C°, kuitenkin enintään 8 C°. Ympäristöluvissa on yleisesti velvoitettu hankkimaan raatokontti raatojen säilyttämistä varten. Jäädytetyn tilan käyttäminen olisi tarpeen, jotta raadot säilyisivät pilaantumattomina.

Sivutuoteasetuksessa on säädetty kuolleiden eläinten varastoimisesta eläinten ja ihmisten terveyden sekä rehuketjun turvallisuuteen liittyvien riskien vuoksi. Tässä asetuksessa säädettäisiin varastointia ja hautaamista koskevista ympäristönsuojeluväitimuksista. Kuolleiden eläinten varastoimisen ja hautaamisen ympäristövaikutukset liittyvät eritteistä, valumavesien ympäristöön pääsystä ja raadonsyöjien houkuttelemisesta aiheutuviin haittoihin. Kuolleet eläimet voivat aiheuttaa riskin eläintautien leviämisestä muihin eläimiin.

Tärkeälle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella, vesilain (587/2011) 4 luvun 11 §:ssä tarkoitettulle vedenottamon suoja-alueelle, tulvanalaiselle alueelle, vesistöön viettävälle rinteelle tai alle 250 metrin etäisyydelle talousvesikäytössä olevasta kaivosta, lähteestä tai muusta vedenotto paikasta, kuolleita eläimiä ei saisi lainkaan haudata, vaikka se alueella muutoin muun lainsäädännön nojalla olisi sallittua. Kuolleet eläimet tulisi varastoida ja haudata siten, ettei siitä aiheudu haittaa ympäristölle.

Pykälässä säädettäisiin hevoseläinten ja syrjäisten alueiden osalta nautaeläinten, lammas- ja vuohieläinten, siipikarjan ja sika-eläinten raatojen maahan hautaamisen ympäristönsuojeluvaatimuksista. Vaatimukset vastaisivat nyt eläinsuojien ympäristöluvuissa annettuja hautaamista koskevia lupamääräyksiä maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa 783/2015 tarkoitetuilla syrjäisillä alueilla, joilla kuolleiden eläinten hautaaminen on sallittua. Lisäksi pykälässä säädettäisiin vastaavista vaatimuksista haudattaessa hevoseläimiä, joiden hautaamista ei ole rajoitettu alueellisesti.

Hautaamisesta riittävän syvälle säädettäisiin myös siksi, että haudatut raadot eivät houkuttelisi suurpetoja.

Asetuksessa annettavilla säännöksillä täydennettäisiin kuolleiden eläinten ja niistä saatavista sivutuotteista annettua kansallista ja EU lainsäädäntöä ympäristönsuojelua koskevilla vaatimuksilla.

9 §. *Toiminnan seuranta ja raportointi*

Pykälässä säädettäisiin toiminnan seurannasta ja raportoinnista. Toiminnasta tulisi ylläpitää vuosittaisia seurantatietoja, mutta niitä ei tarvitsisi lähettää vuosittain valvontaviranomaiselle, ellei ilmoituksen käsittelevä viranomainen sitä ilmoituspäätöksessä annettavassa määräyksessä edellytä. Seurantatietojen tulisi kuitenkin olla pyydettyä saatavilla, esimerkiksi toiminnan valvontatilanteessa. Säännöksellä ei säädettäisi uusista tai päällekkäisistä seurantavelvoitteista vaan seurantatiedot voisivat koostua eri lähteistä koottavista ja säilytettävistä tiedoista, kuten eläintunnistusjärjestelmästä annetun lain mukaisesta eläinrekisteristä ja ympäristökorvausjärjestelmästä annetun valtioneuvoston asetuksen mukaisista lohko-kohtaisista muistiinpanoista. Lisäksi nitraattiasetus (1250/2014) edellyttää myös, että toiminnanharjoittajan on pidettävä lannoituksesta vuosittain kirjaa ja pyydettyä toimitettava tiedot valvontaviranomaiselle.

Pykälässä säädettäisiin sellaisista seurantatiedoista, jotka toiminnanharjoittajan olisi säilytettävä viiden vuoden ajan ja pyydettyä esitettävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Säilytettävät seurantatiedot koskisivat eläinten määrää, toiminnassa muodostuvan lannan määrää eläinlajeittain ja lantatyypeittäin (m³/vuosi), lannan toimituspaikkoja tai vastaanottajia sekä ajankohtia eläinlajeittain ja lantatyypeittäin, uusia tai muuttuneita lannan levitykseen käytettäviä peltoaloja ja sopimuksia ja laitoksen toimitettujen ja haudattujen kuolleiden eläinten määrää (kpl/vuosi tai t/vuosi) ja ajankohtia. Eläinmäärällä tarkoitettaisiin riittävän ajantasaisia tietoja seurantajakson (kalenterivuosi) aikana eläinsuojan eläinmäärästä, jotta valvonnassa voitaisiin arvioida muun muassa lannanlevitys pinta-alan riittävyttä.

Ilmoituspäätöksen käsittelevän viranomaisen olisi annettava ilmoituspäätöksessä tarvittavat määräykset kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle säännöllisesti raportoitavista seurantatiedoista. Ilmoituspäätöksessä raportoitavaksi määrättävät seurantatiedot voisivat koostua pykälässä luetelluista säilytettävistä eläinsuojan seurantatiedoista sekä tarvittaessa sellaisista muista ympäristönsuojelun seurantatiedoista, joita kyseisen eläinsuojan asianmukainen valvonta edellyttäisi. Ilmoituspäätöksen käsittelevä viranomainen harkitsisi aina tapauskohtaisesti tarvitaanko eläinsuojan ilmoituspäätöksessä antaa määräyksiä säännöllisesti raportoitavista seurantatiedoista.

10 §. Voimaantulo

Asetus tulisi voimaan 1 päivänä helmikuuta 2019 samanaikaisesti ympäristönsuojelulain ja ympäristönsuojeluasetuksen yleistä ilmoitusmenettelyä koskevien muutosten kanssa.

11 §. Siirtymäsäännökset

Asetusta sovellettaisiin vain asetuksen voimaantulon jälkeen vireille tuleviin ympäristönsuojelulain 115 d §:ssä tarkoitettujen eläinsuojien ilmoituspäätösasioihin. Eläinsuojien siirtyminen ilmoitusmenettelyyn ei siten aiheuttaisi välittömästi muutoksia nykyisiin luvanvaraisiin eläinsuojiiin, jotka eläinmäärän perusteella kuuluisivat ilmoitusmenettelyn soveltamisalaan eikä eläinsuojiiin joiden ympäristölupahakemus on tullut vireille ennen asetuksen voimaantuloa. Ympäristönsuojelulain ilmoitusmenettelyä koskevan muutossäädöksen voimaantulossäännöksen mukaisesti niiden ympäristöluvat säilyisivät voimassa ja voimassa olevaa ympäristölupaa valvottaisiin aina siihen asti, kunnes toiminnassa tapahtuisi ilmoitusmenettelyn vireille tulon edellyttämä muutos ja toiminnasta laadittaisiin ympäristöluvan korvaava ilmoituspäätös.

Asetuksen 2 §:ssä säädettäisiin eläinsuojan, eläinsuojan laajennusosan ja lannan varastointiin tarkoitetun rakennuksen tai rakennelman sijoittamisen vähimmäisetäisyydestä lähimpään naapurikiinteistöllä sijaitsevaan asumiseen tai loma-asumiseen tarkoitetusta rakennuksesta, koulusta, päiväkodista, sairaalasta ja muusta vastaavasta kohteesta, jossa hajusta saattaisi aiheutua haittaa ihmisten viihtyvyydelle. Vähimmäisetäisyyksiä sovellettaisiin vain asetuksen voimaantulon jälkeen rakennettaviin uusiin eläinsuojiiin, uusiin eläinsuojien laajennusosiin ja uusiin lannan varastointiin tarkoitettuihin rakennuksiin tai rakennelmiin.

Asetuksen 4 §:ssä säädettäisiin lietelannan pudotus- ja pumppukaivojen kattamisesta ja rakentamisesta sekä lietelantasäiliöiden täyttämisestä. Vaatimuksia sovellettaisiin ainoastaan asetuksen voimaan tulon jälkeen rakennettaviin uusiin lietelantasäiliöihin. Toiminnassa olevien eläinsuojien lietelannan pudotus- ja pumppukaivojen kattaminen tai rakentaminen siten, että niistä ei aiheutuisi hajuhaittaa olisi teknisesti vaikeasti toteutettavissa jälkikäteen ja toisi mahdollisesti merkittäviä lisäkustannuksia toiminnanharjoittajille. Sama koskee lietelantasäiliöiden täyttöä nestepinnan alapuolelta, jos säiliötä ei ole alun perin rakennettu siten, että tämä on teknisesti mahdollista. Siten vaatimusta sovellettaisiin ainoastaan uusiin lietelantasäiliöihin. Toisaalta toiminnassa olevien eläinsuojien lietelantasäiliöihin on jo nyt usein ympäristölupamääräyksissä edellytetty vastaavia teknisiä ratkaisuja, joten siirtymäsäännös ei käytännössä heikentäisi tai hidastaisi asetuksen sisältämien hajuhaittojen vähentämistä koskevien tavoitteiden toteutumista.